

**Maranathakerk, den Haag, 11 december 2022, Gaudete
Jozua 6, 22-25 en Mattheus 12, 46-50**

Smeekegebed

Laten wij de Heer om ontferming aanroepen
Voor de nood van de wereld
Zijn trouw laat ons niet los
Elke dag, elk uur
nieuwe beelden
en nieuwe berichten
over wat mensen elkaar aandoen
ver af maar ook dichtbij
slechts twee, drie doden
zegt het nieuws
enkele huizen uit elkaar gespat
maar hoevelen gaat het aan
het geweld van die ene granaat....
over hoe wij de aarde bedriegen
met leugens en misleiding
dat het zo'n vaart niet lopen zal
maar zo hoog kwam het water nog nooit
over hoe wij de vreugde verleren
van het uitkijken naar morgen
zo bidden wij en roepen:

Als je onder de indruk bent van iemand, je vindt iemand goed, dan wil je alles van zijn of haar hele leven weten. Of hij altijd alleen al van die diepzinnige dingen zegt. Wat doet hij in zijn vrije tijd, hoe is hij privé? Wat heeft hij een lief, kan hij zelf ook koken? Zijn er geen foto's van hem of haar thuis? En natuurlijk: hoe was hij als kind!

Wat Jezus betreft zijn Mattheus en Lucas daar ook zeer in geïnteresseerd. Ze schrijven elk een hele inleiding op Jezus' leven, hoe was zijn jeugd, of eigenlijk vooral: hoe kwam hij op de wereld. Ze hebben ook elk een stamboom van Jezus. Mattheus

zet dat helemaal in het begin van zijn verhaal. Die stamboom staat dit jaar centraal in onze Adventsdiensen.

We vinden daar vijf namen in, van vrouwen die je de moeder of zelfs grootmoeder van de Messias zou kunnen noemen. Bathseba, de moeder van Salomo, Ruth de moeder van Obed, en zo verder door naar David; Rachab, de gastvrije dame op de stadsmuur van Jericho; Tamar, de schoondochter van Juda en natuurlijk Maria. Vijf vrouwen, vijf verhalen, op vier Adventszondagen en de kerstnacht.

Eigenlijk is dit met elkaar een beetje te veel vertelstof voor een zondagse dienst. Zeker op zo'n zondag als deze met een cantate en ook nog eens avondmaal. Het hoeft niet in een minuut zoals bij 'Even tot hier', We doen ons best!

Eerst die dame op de stadsmuren van Jericho. 'Hoer' vertaalt de NBV. Ze heet Rachab, en dat betekent 'wijd' of 'breed'. Dus zou je haar ook kunnen zien als een dame met iets bredere opvattingen over leven en laten leven dan de gemiddelde huisvrouw in Jericho. De verspieders van Israël weten onmiddellijk de weg naar haar toe te vinden in hun onderzoek hoe sterk die stad is. De koning van Jericho die lucht heeft gekregen van verspieders in zijn domein denkt ook direct aan haar. Ze zullen wel bij haar zijn.

Die verspieders zijn op stap. Als vader op dienstreis gaat naar het buitenland weet moeder niet wat hij op zijn vrije avonden doet. Hier bij die verspieders hoor je niets over woeste vrijpartijen – ze zijn met z'n tweeën, die jongens... wel hoor je van hun gesprekken met Rachab. Zij blijkt precies te weten die twee wat voor hun land komen doen, wat ze in Jericho van Israël te verwachten hebben.

'Zweer me', roept ze uit, 'bij de Heer', ze kent die bijzondere naam voor God, JHWH, 'dat jullie mijn familie en mij goed zullen behandelen'. Op die toezegging laat zij de mannen veilig van de muur af zakken aan het beroemd geworden rode koord.

Vandaag, dus vier hoofdstukken verder, horen we dat Rachab en haar misjogge worden gered bij de ondergang van Jericho... ze krijgen een eigen onderkomen buiten het kamp, maar gaan meer en meer bij Israel horen. Zelfs Jacobus herinnert zich haar in zijn brief, Rachab wordt rechtvaardig verklaard omwille van wat ze deed. Het redden van twee mensenlevens.

En dus staat Rachab in de stamboom van Mattheus. Net als Bathseba de weduwe van Uria, door David de dood in gestuurd om haar in te kunnen pikken.

Net als Ruth, de Moabitische die terugkwam uit Moab en een nieuw leven begon met de man die haar wilde lossen, Boaz.

Net als Tamar, verhaal van volgende week zondag. Zij is de schoondochter van Juda, en zij verkleedt zich ook als pleziermadame om haar schoonvader Juda te verleiden, zodat hij in naam van haar gestorven echtgenoot Onan als nog nakomelingschap te verwekken. Ja, ja, staat allemaal in onze bijbel!

En tot slot, net als Maria, ondertrouwd met Jozef, in haar wordt de Messias verwekt. Jozef staat er, bij wijze van spreken, met de handen in de zakken bij te kijken.

Dan zijn er wel verschillen in die vijf verhalen. Bij Maria gaat de verwekking tegen de natuur in. Misschien moet je gewoon constateren dat de Geest met name bij Lucas sterker is dan de natuur. Dus hoeft Jozef niks te doen. Bij die andere vrouwen zijn het de zeden, het fatsoen, het stamgevoel dat wordt overschreden. Mattheus moet gegrinnikt hebben toen hij het allemaal opschreef. Hij had er het hele oude testament op nagelplozen, en het klopt, en daarmee wordt het een warme, verwachtingsvolle Advent. Want kijk maar, Gods plannen lopen anders dan wij denken....zijn menswording vindt plaats omdat de Almachtige ook niks menselijks vreemd is.....

Vorige week hadden we als parallelle lezing een korte episode

uit Jezus' omwandeling. Als Hij aan het leren is in de synagogen, hangen we mensen aan zijn lippen. Wat hij niet allemaal vertellen kan! Maar dan komen ze in zijn geboorte stad en daar verdwijnt die aanhang. Want hier kennen ze Jezus nog als jochie, als buurman, als zoon van de timmerman. Zijn broers kennen ze nog bij name. De zusters ook, maar die blijven naamloos.

Hoezo eniggeboren zoon, en Maria altijd maagd? Jozef krijgt het nog druk later. En laten we dat zoete beeld van Maria als etherische maagd maar inruilen voor een gezellige huismoeder met een huis vol koters. En dus bestendig aan het fornuis, bezig om al die hongerige monden te voeden. Niks menselijks is ook Maria vreemd. Het zelfde probeert Mattheus aan te geven met zijn geslachtsregister. Jezus komt uit een complexe familie. Leer er maar aan te wennen.

Vandaag herhaalt de thematiek zich in een volgende ontmoeting van Jezus met zijn familie. Jezus is aan de praat met de mensen, zoals altijd en dan dient zich zijn familie aan. Zijn moeder en zijn broers. Ze willen hem spreken. Dringend zelfs. Een beetje clericaal gedacht: ze vragen om een 'audiëntie'. Waar willen ze het over hebben? Rekenschap? Aandacht? Waarschuwing voor wat er kan gebeuren? Marcus en Lucas hebben dit verhaal elk ook, alleen op een andere plek in het hele verhaal. Je zou haast zeggen: het is hen alle drie bijgebleven. De kracht van familie!

Toen wij voor het eerst in Tsjechië een kerkhof bezochten viel het ons op dat op veel grafstenen dezelfde namen voor kwamen. Gek he, ze heten hier bijna allemaal Rodina. Tot we uitzochten dat Rodina gewoon 'familie' betekent. Het woord komt terug in 'narodni', de natie, familieland dus. Je ziet het wel eens op een vrachtwagen uit dat land of uit Polen.

Als de familie Jezus terug fluit voor, ja waarvoor doen ze dat eigenlijk? Dat wordt aan onze nieuwsgierigheid over gelaten. Maar als ze dat doen vangen ze bot. 'Al wie de wil van mijn

vader doet die is mijn broeder, en zuster en moeder', verzucht Jezus.

Wat zou Hij daar mee bedoelen? Wil Hij niks met hen te maken hebben? Jezus ikt de plek van de familie anders in binnen het bestek van zijn messiaanse missie.

Je zou het misschien zo kunnen proberen te verstaan. Familie kan een weldaad zijn, een feest misschien zelfs, denk maar aan al die festiviteiten die we in deze maand als familie samen kunnen beleven, al of niet geholpen door het grootwinkelbedrijf. Maar familie kan ook een ramp zijn, een knellende verplichting. Eerste kerstdag bij jouw familie, de tweede bij de mijne. En wat doen we met oud en nieuw....

Familie kan een zaak zijn van bezitsverhoudingen. Je hebt je ouders, de ouders hebben ook jou. We hebben kinderen, de kinderen hebben ook ons. Een feestje met familie en vrienden. Soms past dat helemaal niet bij elkaar. de werelden zijn soms te verschillend.

Je hoort Jezus nooit over dat soort feestjes, geen tijd, geen zin misschien ook. Zit niet in zijn missie. Feestjes met vrienden, zoals met Maria, Martha en Lazarus, een enkele keer hoor je er van, maar dan is het wel in het kader van zijn missie voor de hemelse Vader.

De biologie, dus de wetenschap waar we vandaan komen, waar je wieg stond, wie je vader en moeder was, is een mooie wetenschap, maar het bepaalt toch niet echt wie je bent, wie je wilt zijn, bij wie je hoort en wat je missie is. 'De wil van mijn Vader', zoals Jezus het noemt, het verlangen en meewerken aan het Koninkrijk van God in onze wereld, vindt plaats op andere terreinen en speelt zich buiten de omheining van onze biologie af.

Dat was ook het verrassende van de kerk in haar begin dagen. Iedereen mocht mee doen, Joden, Romeinen, barbaren, vrijen en slaven, knechten en heren, hoeren en keurige madams, en

ook vrolijke madams.

Advent en Kerst begint dus ook niet bij ons thuis, maar hier in de kerk, en van hier uit delen we het uit aan onze huizen en die van anderen.

In de naam van de Vader, van de Zoon en van de Heilige Geest
Amen.